

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	5.4.2005
Tekijä(t)	Reeta Hirsinummi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	108
Otsikko	Elinkaarilaskennan kehittäminen case Elcoteq Network Oyj		
Ohjaaja(t)	Professori Kari Lukka KTM Antti Pitkänen		

Tiivistelmä

Yritys tarvitsee kustannuslaskennan tuottamaan informaatiota päätöksenteossaan ja kannattavuutensa seurannassa. Kustannuslaskennan tulee erityisesti auttaa yritystä tuotteiden hinnoittelussa ja tuotekohtaisen kannattavuuden seurannassa. Yrityksen tulisi saada vastauksia kysymyksiin: Mitä tuotteemme nyt maksavat? Miksi ne maksavat niin paljon? Mitä yritys voisi tehdä kustannusten alentamiseksi? Kustannuslaskennan tulisi kertoa, mitä yksittäisen tuotteen valmistaminen yritykselle kokonaisuudessaan maksaa eikä ainoastaan tuotteen välittömiä kustannuksia. Tuote ei ole välttämättä yritykselle kannattava vaikka sen välittömät suunnittelu- ja valmistuskustannukset olisivatkin riittävän alhaisia. Mahdollisten laatuongelmien aiheuttamat kustannukset tuotteen elinkaaren myöhemmissä vaiheissa saattavat nostaa kokonaiskustannukset niin korkealle, että tuote on kokonaisuudessaan yritykselle kannattamaton. Tästä syystä onkin tärkeää, että tuotteen kustannuksia tarkastellaan koko elinkaaren näkökulmasta. Tuotteen elinkaaren näkökulma on tullut tutkimuksen case-yritykselle Elcoteq Network Oyj:lle ajankohtaiseksi yrityksen laajennettua toimintaansa valmistuspalvelusta tuotteen suunnitteluun ja jälkimarkkinapalveluihin. Case-yrityksen tuotteen elinkaari on pidentynyt pelkästä valmistuksesta tuotteen suunnitteluun ja valmistusta seuraaviin jälkimarkkinapalveluihin. Tällöin on tärkeää, että tuotteen kustannuksia voidaan tarkastella koko elinkaaren näkökulmasta. Elinkaarinäkökulma on tärkeää myös siitä syystä, että kirjallisuuden mukaan merkittävä osa tuotteen kustannuksista sitoutuu jo tuotekehitys- ja suunnitteluvaiheessa ja näihin kustannuksiin on myöhemmin hyvin vaikea vaikuttaa.

Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa case-yritys Elcoteq Network Oyj:n elinkaarikustannuslaskennan haasteita ja ongelmia ja laatia näiden pohjalta muutos- ja kehitysehdotus elinkaarilaskennan toteuttamiseksi ja tuotteen elinkaaren kustannusten alentamiseksi. Tutkimuksessa analysoitiin elinkaarikustannuslaskennan teorian perusteella case-yrityksessä olevia tekijöitä, jotka vaikuttavat elinkaarikustannusten muodostumiseen ja niihin vaikuttamiseen. Muun muassa case-yrityksen elinkaaren toimintoja, kustannuksia ja organisaatorakennetta tarkasteltiin ja analysoitiin elinkaarikustannuslaskennan teorian perusteella ja muutos- ja kehitysehdotus muodostettiin teorian ja tutkimuksessa esiin nousseiden case-organisaation haasteiden ja ongelmien perusteella.

Tutkimuksen johtopäätöksenä oli, ettei case-yrityksen nykyinen tuotteiden kustannusten etukäteisarviointi huomioi riittävästi tuotteen koko elinkaarta vaan tuotteen suunnitteluun ja valmistukseen osallistuvat yksiköt arvioivat omat kustannuksensa itsenäisesti ilman elinkaarinäkökulmaa. Tämä tulisi muuttaa tutkimuksessa esitetyn kustannusrakenteen mukaiseksi siten, että kaikki valmistajan elinkaaren kustannukset tulisi huomioida mukaan lukien niiden syy- ja seuraussuhteet. Samoin case-yrityksen nykyisessä järjestelmässä tuotteen suunnitteluratkaisuja ei arvioida riittävästi elinkaaren näkökulmasta siten, että tuotteen kokonaiskustannukset muodostuisivat mahdollisimman alhaisiksi. Suunnitteluratkaisuja tulisi pelitellä kustannusrakenteen avulla ja arvioida sen mukaisesti, miten ne vaikuttavat tuotteen elinkaaren kustannuksiin ja minkälaisen kustannusprofiilin kukin vaihtoehto muodostaa. Kolmanneksi case-yrityksen nykyinen tuotteen suunnittelu- ja valmistusohjelma, tuoteohjelma, ei kata koko valmistajan elinkaarta vaan osa tuotteen valmistustoiminnoista ja kaikki jälkimarkkinatoiminnot jäävät tuoteohjelman ulkopuolelle. Tuoteohjelmaa tulisi pidentää nykyisestä kattamaan myös kaikki valmistuksen ja jälkimarkkinapalveluiden toiminnot. Neljäs merkittävä tutkimuksessa esiin noussut kehityskohde oli tuoteohjelma-organisaation rakenne. Organisaatio ei muodostu kaikista tuotteen kustannusten kannalta merkittävien yksiköiden edustajista. Erityisesti taloushallinnon ja jälkimarkkinapalveluiden edustajien puuttuminen on merkittävä ongelma. Taloushallinnon edustajan tulisi olla kiinteästi mukana tuotteen suunnittelussa ja avustaa tuoteohjelman vetäjää kaikissa tuotteeseen liittyvissä kustannusasioissa. Samalla tavalla kuin tuoteohjelma myös tuoteohjelma organisaation vastuu tuotteesta lakkaa liian aikaisessa vaiheessa. Case-yrityksen tuoteohjelman organisaation vastuu tulisi jatkua nykyistä pidemmälle. Sen tulisi ulottua alustavasta suunnittelusta aina jälkimarkkinapalveluihin saakka.

Asiasanat	Valmistajan elinkaarikustannukset, kustannusrakenne, kustannusten estimointi, kustannusten alentaminen, organisaatorakenne tuotekustannukset, tuotetiimi, tavoitekustannuslaskenta.
Muita tietoja	Salainen 30.5.2008 asti.

